

**SỞ GD & ĐT HẢI DƯƠNG
TRƯỜNG THPT CHUYÊN
NGUYỄN TRÃI**

Ngày thi: 7/12/2020

**ĐỀ THI NĂNG KHIẾU LẦN THỨ BA
MÔN: LỊCH SỬ LỚP 11**

**Thời gian làm bài: 180' (không kể giao đề)
(Đề thi có 01 trang, gồm 05 câu)**

Câu 1 (2,0 điểm): Phát biểu suy nghĩ về tính chất xã hội của các nước Á, Phi và Mĩ La tinh sau mấy thế kỉ xâm lược của thực dân Âu – Mĩ. Đặc điểm nổi bật của phong trào giải phóng dân tộc Á, Phi, Mĩ la tinh trong giai đoạn cuối TK XIX – 20 năm đầu thế kỉ XX?

Câu 2 (1,5 điểm): Hãy làm sáng tỏ vai trò của Nguyễn Ái Quốc đối với lịch sử dân tộc thời kỳ 1919 – 1930.

Câu 3 (2,0 điểm): Có đúng hay không khi khẳng định: *Hoạt động của tư sản Việt Nam trong những năm 1919-1925 mang nặng tính chất cải lương?* Giải thích.

Câu 4(2,0 điểm): Phát biểu ý kiến về nhận định: *Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời là bước ngoặt vĩ đại trong tiến trình phát triển của cách mạng Việt Nam.*

Câu 5 (2,5điểm): So với Cương lĩnh chính trị đầu tiên (đầu năm 1930), Luận cương chính trị (10-1930) của Đảng Cộng sản Đông Dương có những hạn chế gì? Những hạn chế đó được khắc phục như thế nào ở Hội nghị Trung ương lần thứ 8 Ban Chấp hành Trung ương Đảng (5-1941)?

-----**Hết**-----

Thí sinh không được sử dụng tài liệu. Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

Họ và tên thí sinh:; Số báo danh:

BIỂU ĐIỂM VÀ ĐÁP ÁN CHẤM 11 SỬ

Câu 1	Phát biểu suy nghĩ về tính chất xã hội của các nước Á, Phi và Mĩ La tinh sau mấy thế kỉ xâm lược của thực dân Âu – Mĩ. Đặc điểm nổi bật của phong trào giải phóng dân tộc Á, Phi, Mĩ la tinh trong giai đoạn cuối TK XIX – 20 năm đầu thế kỉ XX?	Điểm 2,0
	<p>- Sự biến đổi tính chất xã hội của các nước Á, Phi và Mĩ la tinh sau mấy thế kỉ xâm lược của thực dân Âu – Mĩ:</p> <p>+ Sau mấy thế kỉ xâm lược của thực dân Âu – Mĩ, từ những nước phong kiến độc lập (như ở châu Á hay một số khu vực ở châu Phi) hoặc vùng đất tự do của các bộ lạc và các nhà nước cổ đại của châu Mĩ, các nước châu Á, châu Phi và Mĩ la tinh đã trở thành thuộc địa (VD: Ấn Độ là thuộc địa của Anh), nửa thuộc địa (VD, Trung Quốc trước sức ép của 8 nước đế quốc trở thành một nước nửa thuộc địa nửa phong kiến) hoặc phụ thuộc (như Nhật Bản trước duy tân).</p> <p>+ Sự chuyển hóa tính chất xã hội cũng như mức độ của tính chất xã hội của các nước Á, Phi, Mĩ la tinh trong thời kì thực dân phụ thuộc vào mức độ xâm lược, thống trị, thủ đoạn của thực dân Âu – Mĩ và điều kiện lịch sử, chính trị, xã hội của từng khu vực, từng nước.</p> <p>+ Mặc dù có sự khác biệt, song bản chất của các xã hội này cũng như bản chất của chế độ cai trị thực dân là giống nhau và đều nhằm mục tiêu thiết lập ách thống trị, biến các khu vực này thành nơi bóc nguồn tài nguyên thiên nhiên, nhân công rẻ mạt, thị trường tiêu thụ hàng hóa của chủ nghĩa tư bản.</p>	1,0
	<p>- Đặc điểm nổi bật của phong trào giải phóng dân tộc Á, Phi, Mĩ la tinh trong giai đoạn cuối TK XIX – 20 năm đầu thế kỉ XX:</p> <p>- Đây là giai đoạn đầu của chiến tranh giải phóng dân tộc- cũng là thời kì chuyển từ phong trào đấu tranh bảo vệ đất nước sang đấu tranh giành độc lập dân tộc.</p> <p>- Trong quá trình đấu tranh giải phóng, các hình thức, các con đường, các xu hướng cứu nước đã được thử nghiệm. Đây là giai đoạn thay đổi tính chất cuộc đấu tranh chống thực dân (từ phong kiến sang dân chủ tư sản), vì thế mà tính chất của phong trào cũng mang tính đa dạng của sự quá độ: phong trào mang ý thức hệ phong kiến, phong trào theo xu hướng tư sản, phong trào tư sản.</p> <p>- Sự thay thế các phong trào mang ý thức hệ phong kiến bằng phong trào có xu hướng tư sản và sau đó chính là phong trào tư sản trong cuộc đấu tranh đòi độc lập dân tộc ở các nước này là một sự thay thế tất yếu, vì nó thể hiện xu hướng đi lên của phong trào giải phóng dân tộc.</p>	1,0

Câu	Hãy làm sáng tỏ vai trò của Nguyễn Ái Quốc đối với lịch sử dân tộc	Điểm
------------	---	-------------

2	thời kỳ 1919 – 1930.	1,5
	<p>- <i>Mở đường giải quyết tình trạng khủng hoảng về đường lối cứu nước đầu TK XX: Sau 10 năm tìm đường cứu nước, kết hợp tìm hiểu lý luận và khảo sát thực tiễn ở nhiều quốc gia trên thế giới, năm 1920, Nguyễn Ái Quốc đến với chủ nghĩa Mác – Lê nin và khẳng định con đường giải phóng dân tộc theo khuynh hướng vô sản...</i></p> <p>- <i>Chuẩn bị điều kiện cho sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam: 1. Về tư tưởng chính trị: xây dựng và truyền bá lý luận cách mạng giải phóng dân tộc vào Việt Nam... 2. Về tổ chức: sáng lập Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên... đào tạo cán bộ cho quá trình vận động thành lập Đảng....</i></p> <p>- <i>Chấm dứt tình trạng khủng hoảng về đường lối cứu nước và giai cấp lãnh đạo cách mạng: 1. Triệu tập và chủ trì Hội nghị hợp nhất.. 2. Thống nhất các tổ chức cộng sản thành một đảng duy nhất... 3. Soạn thảo Cương lĩnh chính trị đầu tiên của Đảng, một cương lĩnh giải phóng dân tộc đúng đắn và sáng tạo, với tư tưởng cốt lõi là độc lập tự do...</i></p>	<p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p>

Câu 3	<i>Có đúng hay không khi khẳng định: Hoạt động của tư sản Việt Nam trong những năm 1919-1925 mang nặng tính chất cải lương? Giải thích.</i>	Điểm 2,0
	* Khẳng định: Đây là nhận định Đúng	0,25
	<p>* Giải thích</p> <p>- <i>HS giới thiệu hoạt động của tư sản Việt Nam:</i></p> <p>+ <i>Tư sản Việt Nam ra đời từ trong cuộc khai thác thuộc địa lần thứ hai của Pháp, giai cấp tư sản Việt Nam sớm bị tư sản Pháp và tư sản nước ngoài cạnh tranh, chèn ép. Họ có ý thức dân tộc, sớm tiếp thu tư tưởng dân chủ tư sản nên đã sớm đứng lên đấu tranh nhằm giành lấy một vị trí khá hơn trong nền kinh tế Việt Nam.</i></p> <p>+ <i>Năm 1919, tư sản Việt Nam đã tổ chức cuộc tẩy chay tư sản Hoa kiều... « chán hưng nội hóa », « bài trừ ngoại hóa »... Năm 1923, địa chủ và tư sản Việt Nam đấu tranh chống tư bản Pháp độc quyền... một số tư sản và địa chủ lớn ở Nam Kỳ lập ra Đảng Lập hiến ...</i></p> <p>+ <i>Hoạt động của giai cấp tư sản ở Việt Nam trong những năm 1919-1925 có tác dụng cổ vũ tinh thần yêu nước của nhân dân ta và góp phần chuẩn bị điều kiện cho những phong trào đấu tranh sau.</i></p>	0,75
	<p><i>Những hoạt động này mang tính cải lương vì:</i></p> <p>+ <i>Mục tiêu: chỉ đòi quyền lợi cho tầng lớp trên hoặc đòi thay đổi một số</i></p>	

	<p>chính sách trong khuôn khổ chế độ thuộc địa, không hướng tới lật đổ chế độ thực dân phong kiến, không nhằm chuẩn bị lực lượng để tiến lên làm cách mạng giải phóng dân tộc, coi những mục tiêu trước mắt cũng là mục tiêu cuối cùng.</p> <p>+ Về hình thức – phương pháp: tư sản dân tộc chỉ phát động những cuộc đấu tranh bằng những hình thức công khai hợp pháp... không chuẩn bị cho bạo lực cách mạng.</p> <p>+ Tổ chức: Đảng Lập hiến chỉ tập hợp tư sản và địa chủ lớp trên. Mặc dù có đưa ra một số khẩu hiệu đòi tự do dân chủ để lôi kéo quần chúng, nhưng lại dễ dàng thỏa hiệp.</p> <p>=> Tóm lại Phong trào chỉ giới hạn trong khuôn khổ của chế độ thực dân phong kiến, phục vụ quyền lợi của các tầng lớp trên nên nhanh chóng bị phong trào quần chúng vượt qua.</p>	1,0
--	---	------------

Câu 4	<i>Phát biểu ý kiến về nhận định sau: Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời là bước ngoặt vĩ đại trong tiến trình phát triển của cách mạng Việt Nam.</i>	Điểm 2,0
	<p>* Đầu năm 1930, Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời do Nguyễn Ái Quốc sáng lập trên cơ sở hợp nhất 3 tổ chức cộng sản đầu tiên ở nước ta, là kết quả của cuộc đấu tranh dân tộc, giai cấp... là sản phẩm của sự kết hợp giữa chủ nghĩa Mac – Lênin với phong trào công nhân...</p> <p>* Giải thích - Đảng Cộng sản VN ra đời đã chấm dứt tình trạng khủng hoảng về đường lối cứu nước mấy thập kỉ đầu của thế kỉ XX ở nước ta. Kể từ đây CMVN bước lên một con đường mới – con đường ĐLDT gắn liền với CNXH.</p> <p>- ĐCSVN ra đời đã xác định được đường lối chiến lược là tiến hành cuộc “tư sản dân quyền cách mạng và thổ địa cách mạng để đi tới xã hội Cộng sản”. Nhiệm vụ của cách mạng là Đánh đổ đế quốc Pháp, bọn phong kiến và tư sản phản cách mạng, làm cho nước Vn được độc lập tự do; lập chính phủ công nông binh, tổ chức quân đội công nông; tịch thu hết sản nghiệp lớn của đế quốc và bọn phản cách mạng chia cho dân cày nghèo, tiến hành CM ruộng đất...</p> <p>- ĐCS VN ra đời đã xác định được lực lượng cách mạng là công nhân, nông dân, TTS, trí thức...</p> <p>- Đảng ra đời giải quyết khủng hoảng về giai cấp lãnh đạo cách mạng: làm cho giai cấp công nhân Việt Nam hoàn toàn ý thức được sứ mệnh lịch sử của mình, có tổ chức lãnh đạo thống nhất, có đường lối chính trị đúng đắn, kể từ đây PTCN hoàn toàn trở thành một phong trào tự giác.</p> <p>- ĐCS VN ra đời đã đề ra được một phương pháp cách mạng đúng đắn phù hợp với thực tiễn đấu tranh cách mạng của dân tộc ta.</p> <p>- Đảng ra đời làm cho cách mạng Việt Nam thực sự trở thành một bộ phận</p>	<p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p>

	khăng khít của CMTG. Từ đây giai cấp công nhân và nhân dân Việt Nam tham gia vào sự nghiệp CMTG một cách có tổ chức....	0,25
	- Đẳng ra đời là bước ngoặt vĩ đại trong lịch sử Việt Nam, là sự chuẩn bị cho những thắng lợi vang dội và những bước phát triển nhảy vọt của CMVN, là nhân tố hàng đầu đảm bảo mọi thắng lợi... đưa cách mạng Việt Nam đi từ thắng lợi này đến thắng lợi khác trong thế kỉ XX : CM tháng Tám, chống Pháp, chống Mĩ...	0,25

Câu 5	So với Cương lĩnh chính trị đầu tiên (đầu năm 1930), Luận cương chính trị (10-1930) của Đảng Cộng sản Đông Dương có những hạn chế gì? Những hạn chế đó được khắc phục như thế nào ở Hội nghị Trung ương lần thứ 8 Ban Chấp hành Trung ương Đảng (5-1941)?	Điểm 2,5
	* Luận cương do Trần Phú soạn thảo, thông qua tại Hội nghị lần thứ nhất BCH Trung ương lâm thời... tháng 10-1930	0,25
	- Về mối quan hệ giữa hai nhiệm vụ chống đế quốc và chống phong kiến: Cương lĩnh: Đánh đổ đế quốc Pháp, bọn phong kiến và tư sản phản cách mạng, làm cho nước Vn được độc lập tự do; lập chính phủ công nông binh, tổ chức quân đội công nông; tịch thu hết sản nghiệp lớn của đế quốc và bọn phản cách mạng chia cho dân cày nghèo, tiến hành CM ruộng đất..... Luận cương: + Hai nhiệm vụ chiến lược của cách mạng là: đánh đổ phong kiến và đánh đổ đế quốc. Hai nhiệm vụ này có quan hệ khăng khít với nhau => Như vậy, bản Cương lĩnh chính trị đầu tiên xác định nhiệm vụ cách mạng bao gồm cả hai nội dung dân tộc và dân chủ, chống đế quốc và chống phong kiến nhưng nổi lên hàng đầu là chống đế quốc và giành độc lập dân tộc, quyền lợi ruộng đất của nông dân chỉ đặt ra ở mức độ thích hợp. Còn Luận cương chưa thấy được mâu thuẫn xã hội chủ yếu ở Đông Dương... nên không đặt nhiệm vụ giải phóng dân tộc lên hàng đầu, mà nặng về đấu tranh giai cấp và cách mạng ruộng đất...	0,5 0,25
	- Về tập hợp lực lượng CM: <i>Cương lĩnh</i> : xác định được lực lượng cách mạng là công nhân, nông dân, TTS, trí thức; đối với phú nông, trung tiểu địa chủ và tư sản thì lợi dụng hoặc trung lập. <i>Luận cương</i> : Động lực cách mạng là: giai cấp công nhân và nông dân => Như vậy, bản cương lĩnh chính trị đầu tiên chủ trương tập hợp lực lượng toàn dân tộc, thể hiện tư tưởng đại đoàn kết dân tộc... Còn Luận cương không thấy được khả năng cách mạng của tiểu tư sản, khả năng chống đế quốc của tư sản dân tộc, khả năng phân hóa và lôi kéo một bộ phận địa chủ vừa và nhỏ đi theo cách mạng ->cho thấy Luận cương thiếu một chiến lược đoàn kết dân tộc...	0,25 0,25

<p><i>* Khắc phục tại HN Trung ương 8 tháng 5- 1941</i></p> <p>- Về mối quan hệ giữa hai nhiệm vụ chống đế quốc và chống phong kiến. HN tháng 5-1941 đặt nhiệm vụ giải phóng dân tộc lên hàng đầu, nhấn mạnh đó là nhiệm vụ bức thiết nhất... Chủ trương tạm gác khẩu hiệu CM ruộng đất... tịch thu ruộng đất của đế quốc, Việt gian... tiến tới thực hiện khẩu hiệu người cày có ruộng....=> Như vậy, HN TW 8 giải quyết đúng đắn mối quan hệ giữa hai nhiệm vụ chống đế quốc và chống phong kiến...</p> <p>- Về tập hợp lực lượng cách mạng: Quyết định thành lập ở mỗi nước Đông Dương một mặt trận riêng: Việt Nam độc lập đồng minh (Việt Minh) là mặt trận đoàn kết dân tộc Việt Nam, không phân biệt giai cấp, tầng lớp, dân tộc...=> Nhờ đó đoàn kết được sức mạnh của toàn thể dân tộc vào cuộc đấu tranh cho độc lập, tự do. Đó là một điển hình thành công của Đảng trong việc xây dựng khối đại đoàn kết dân tộc, tập hợp lực lượng cách mạng nhằm giải quyết vấn đề dân tộc trong khuôn khổ từng nước Đông Dương.</p> <p>=> Hội nghị 5-1941 đã khắc phục triệt để hạn chế của Luận cương, khẳng định lại chủ trương đúng đắn trong Cương lĩnh...</p>	1,0
--	-----

NGƯỜI RA ĐỀ: ĐẶNG THU HÀ